

Pr Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie: 03.03.2026 nr 8-1/1617-1
Meie: 23.03.2026 nr 2-2/213

**Tagasiside Vabariigi Valitsuse
19. juuni 2015 a määruse nr 69
„Ehitisregistri põhimäärus“ muutmise
määruse eelnõule**

Eesti Vee-ettevõtete Liit esitab Vabariigi Valitsuse 19.06.2015 määruse nr 69 „Ehitisregistri põhimäärus“ muutmise eelnõu kohta järgnevad tähelepanekud.

1. Ehitusseadustiku § 82² lõike 1 (jõustub 12.05.2026) kohaselt on sideettevõtjal õigus esitada elektrooniliselt ehitisregistri kaudu taotlus riigile või kohaliku omavalitsuse üksusele, et saada õigus juurde pääseda riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse omandis olevale ehitisele mobiiltelefonivõrgu aktiivseadme, sealhulgas tugijaama ning sellega ühendatud antennide ja väikese levialaga traadita juurdepääsupunkti paigaldamiseks.

Palume seletuskirjas täpsemalt selgitada, kas ehitisregistrisse (edaspidi ka EHR) peavad edastama andmeid vaid need riigi ja kohaliku omavalitsuse üksused, kelle omandis on sideettevõtja jaoks huvi pakkuvad ehitised EhS § 82² järgi?

2. Kui andmeid peavad esitama siiski kõik võrguvaldajad, siis ei ole meie hinnangul tegemist proportsionaalse nõudega, kuivõrd vee-ettevõtjate rajatised (vähemalt Eesti tingimustes) ei võimalda praktikas gigabitivõrkude majutamist. See eeldaks, et sideteenuste ettevõtjad majutavad enda võrgu vee-ettevõtjate ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustikes, mis ei ole tehniliselt võimalik. Joogiveetorustikus voolab joogivesi, kuhu nad oma taristut paigutada ei saaks tervislikel ega ka tehnilistel kaalutlustel. Kui arvestada nõuet üksnes reoveekollektorite kontekstis, oleks ka see väga problemaatiline, kuna seal liigub väga palju erinevaid võõriseid, mis võivad gigabitivõrku kahjustada. Seega peaksid vee-ettevõtjad esitama sellekohase nõude olemasolul EHR-i andmeid, mis ei aitaks reaalsuses ühelgi viisil kaasa vee-ettevõtjate ning sideettevõtjate koostööle. See tähendaks vee-ettevõtjate jaoks ebaproportsionaalset halduskoormuse kasvu ja täiendavaid kulusid ilma reaalselt eesmärki täitmata.

Eelnevast tulenevalt palume EHR-i edastavate andmete kohustus piirata vaid nende võrguettevõtetega, kelle taristu võimaldab gigabitivõrgu majutamist ning välistada vee-ettevõtjad andmete esitamise kohustustest eeltoodud põhjustel.

3. Eelnõu seletuskirja kohaselt on märgitud, et inimestele ega isikutele ei teki muudatusest täiendavat halduskoormust.

Palume seletuskirjas täpsemalt selgitada, kuidas võrguoperaatoritel ei teki seoses füüsilise taristu kohta miinimumteabe tagamise nõudega ehitisregistris vajadust täiendavate andmete esitamiseks ja sellega seotud halduskoormust?

Omalt poolt leiame, et antud väide ei vasta tõele, kuna olenevalt sellest, kui palju on erinevaid töid, mille kohta EHR-i vastav info edastada, tähendab see vajaliku inimressursi kaasamist, mis tähendab ilmselgelt täiendavat ajalist ja rahalist kulu. Kuivõrd vee-ettevõtjate hankeplaanid peaksid olema avalikud, siis on võimalik nende pinnalt ka tuletada, mida selline kohustus vee-ettevõtjatele praktikas kaasa toob.

4. Palume selgitada, mida kajastab füüsilise taristu miinimumteabes esitatav kontaktpunkt. Seni pole ehitistele kontaktpunkti määratud, samuti ei kajastu ehitisregistris hetkel näiteks ehitustööde täpne aeg ega eeldatav kestvus. Kas ehitisregister määratakse ka võrguoperaatorite kontaktpunktiks ehk teisisõnu, kas ettevõtted saavad kontaktid ehitisregistrist?
5. Eelnõu seletuskirja kohaselt on märgitud, et gigabititaristu määruse artikli 6 lõike 1 kohaselt peavad võrguoperaator ja füüsilist taristut omav või kontrolliv avaliku sektori asutus tagama, et miinimumteave tema füüsilise taristuga seoses kavandatavate ehitustööde kohta on õige ja ajakohane ning tehakse ühtse teabepunkti kaudu kättesaadavaks kiiresti, niipea kui teave tema järgmise kuue kuu jooksul kavandatavate ehitustööde kohta on võrguoperaatorile kättesaadav, ning igal juhul ja loa vajalikkuse korral hiljemalt kaks kuud enne loataotluse esmakordset esitamist pädevatele asutustele.

Palume selgitust, kuidas on seletuskirjas jõutud järeldusele, et ilma täiendava halduskoormuseta tekib ehitisregistrisse info ehitamise kohta vähemalt kaks kuud enne loataotluse esitamist?

6. Lisaks märgime, et EHR-ile esitatavad andmed ei oleks tõenäoliselt adekvaatsed. Seda esiteks seetõttu, et ehitusloa menetluse käigus võib praktikas ehitusprojektis väga palju muutuda, sh tööde täpne asukoht, mida eelnõuga soovitakse saada geoviidete täpsusega. Lisaks ei ole ühelgi juhul kaks kuud enne loa väljastamist võimalik öelda tööde eelduslikku ajavahemikku, mis oleks tegelikult ka adekvaatne, kuivõrd see sõltub väga paljudest erinevatest asjaoludest, mida sellel ajahetkel ei ole võimalik täpselt öelda.

7. Täiendavalt, mis on täpsemalt „füüsilise taristu elemendid” antud eelnõu tähenduses? Kas see tähendab, et ühisveevärgi ja -kanalisatsioonitorustike näitel peaksid vee-ettevõtjad edastama EHR-ile infot iga väiksema tehnilise elemendi, nt torustikul asuva siibri kohta? Mida selline info sideettevõtjatele annab ehk milline on selle nõude praktiline väärtus?
8. Kokkuvõtvalt ei ole meie hinnangul vee-ettevõtjatel ning sideteenuse osutajatel võimalik tehnilistel põhjustel teha koostööd EL Gigabitaristu määruse ning asjaomaste siseriiklike õigusaktide kontekstis. Sellest lähtuvalt ei ole ka nimetatud nõuete kohaldamine vee-ettevõtjatele eesmärgipärane ning proportsionaalne. Lisaks oleme seisukohal, et protsessi on võimalik muuta tõhusamaks ja kiiremaks üksnes koostöö kaudu, mis tähendab, et andmete nähtavus ja kajastus peab olema sellisel juhul vastastikune. Ka teised võrguoperaatorid ja avaliku sektori asutused peavad nägema sideettevõtjate ehitusplaane. Seetõttu teeme ettepaneku, et kavandatavat arendust peavad saama kasutada ka kõik teised võrguoperaatorid.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Raili Kärmas

Tegevjuht